

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.198/2013/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2014. év október hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt indult büntetőügyben az Egri Törvényszék 5.B.510/2011/72. számú ítéletét - helyesen - a vádlottal szemben helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az Egri Törvényszék a 2013. év március hó 21. napján kihirdetett 5.B.510/2011/72. számú ítéletével a vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 289. § (1) bekezdés a/, b/ pont, (3) bekezdés b/ pont), és magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) állapította meg, ezért őt halmazati büntetésül 250.000,-Ft pénzbüntetésre ítélte. Az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentve elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség egy részének viselésére.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére a részfelmentés jogcímének megváltoztatása, bizonyítottság hiányára alapított felmentés miatt valamint a pénzbüntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

A vádlott és védője a teljes körű felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.390/2013/1. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezést megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása során ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve mérlegelési jogkörében eljárva, helyesen állapította meg a tényállást. A bíróság indokolási kötelezettségének részletesen eleget tett, és számot adott a bizonyítékok értékeléséről. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján okszerűen következtetett vádlott bűnösségére a folytatólagosan elkövetett gazdálkodási kötelezettségeket sértő, valamint a közbizalom elleni bűncselekményekben, továbbá törvényes a felmentés a pénzügyi bűncselekmény miatt ellene emelt vád alól. A számvitel rendjének megsértése több adóévben azáltal valósult meg, hogy a beszámoló készítési kötelezettség megszegése, a

megfelelő könyvelés hiánya miatt a Kft. vagyoni helyzetének áttekintése és ellenőrzése meghiúsult, amely mind az elkövetés mind az elbírálás idején is bűncselekmény. Törvényesen állapította meg az elsőfokú bíróság a magánokirat hamisítás vétségében is a vádlott bűnösségét, figyelemmel arra, hogy az elkövetési magatartást a vádirati tényállás tartalmazta.

Az elévülés kezdő napja e cselekmény kapcsán az adóbevallás benyújtása - 2006.év február hó 15.napja - időpontja illetőleg a beszámoló készítési kötelezettség teljesítésének határnapja 2006.év május hó 31. napja. A feljelentés 2007.év április hó 17. napján kelt és az annak tartalma alapján rendelték el a nyomozást 2007.év április hó 23. napján. A feljelentés részben számvitel rendjének megsértése és valótlan tartalmú adóbevallás benyújtására is vonatkozott. Az igazságügyi könyvszakértőt 2010.év április hó 14. napján azaz 3 éven belül rendelték ki és a hozzá intézett egyik kérdés az adóbevallás tartalmának valódiságára továbbá a számviteli szabályok betartására vonatkozott. A vádirat 2011.év július hó 15. napján kelt és a számvitel rendjének megsértése büntetével is vádolta és tartalmazta a tényállás a valótlan adóbevallást is. Ezek az eljárási cselekmények az elévülést félbeszakították, így a védői fellebbezés e körben - az eljárás elévülés címén történő megszüntetése e két bűncselekmény esetén - nem vezethet eredményre.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az ítéletének 10.oldal utolsó és 11. oldal első bekezdésében rögzítette, hogy nincs olyan bizonyítási anyag ami kétséget kizáró módon bizonyítaná, hogy a megjelölt számlakibocsátóktól befogadott bizonylatok nem valós gazdasági eseményekről lettek volna kiállítva. Ebből az következik, hogy nem zárható ki teljes bizonyossággal az sem, hogy az ÁFA levonási jog alapjául szolgáló kiadási számlák valótlanak. Így kétséget kizáróan nem rögzíthető, hogy a levonásba helyezett ÁFA összege eléri illetőleg meghaladja az értékesítésből származó bevételi számlákra alapított fizetendő ÁFA összegét, így az sem jelenthető ki, hogy a vádlott nem követte el az adócsalás büntettét.

A büntetés kiszabása körében a bíróság helyesen sorolta fel az enyhítő és a súlyosító körülményeket, azonban nem értékelte kellő súllyal a vádlott büntetett előéletét és a részben folytatólagos elkövetést.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az adócsalás büntette miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában történő felmentését és az elkövetés idején hatályos anyagi jogi rendelkezések alkalmazásával a pénzbüntetés napi tételek számának felemelésével a kiszabott büntetés súlyosítását indítványozta.

A bejelentett kétirányú fellebbezés folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A rendelkezésére álló bizonyítási anyagot értékelési körébe vonva, a bizonyítékokat egyenként és egymással is egybevetve mérlegelte, és e tevékenységéről megfelelően számot is adott. Okszerűen megindokolta azt, hogy mely

bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el, illetve melyeket, mely részükben és miért nem tartott valónak. Az ítélet indokolása pedig mindenre kiterjedő, logikailag kifogástalan és meggyőző.

A Heves Megyei Főügyészség által benyújtott vádirat azt tartalmazta, hogy a Kft. megalakulásától kezdődően, - így a vád tárgyává tett időszakban is - valós gazdasági tevékenységet végzett, ugyanakkor nem a valós gazdasági eseményeken alapuló bizonylatok alapján került sor az adóbevallások elkészítésére és benyújtására. Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le arra vonatkozóan, hogy a vádlott irányítása alatt működő Kft. az érintett adóbevallási időszakokban gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan milyen számlaforgalmat bonyolított, teljeskörűen vizsgálta a bevételi és a kiadási bizonylatokat. Nagyszámú tanút hallgatott meg, szakértői bizonyítást folytatott, valamint értékelte a rendelkezésre álló további okirati bizonyítékokat is.

A Be. 75.§.(1) bekezdése szerint a bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás során pedig a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására.

Jelen ügyben az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy vádhoz kötöttség alapján nem folytathatott le olyan bizonyítást, melynek eredményeképpen megállapított tényállás a vád tartalmát megváltoztatná, azaz nem folyhat bizonyítás abban a körben, hogy a Kft. valós gazdasági tevékenységet végzett-e és ehhez kapcsolódóan általa kiállított számlák valósak avagy fiktívek. Ezzel szemben nem jelenti a vádelv sérelmét valamennyi beszerzési számla áfa tartalmának meghatározása, összegzése és összevetése a vádban meghatározottakkal. Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ennek során nem vette át sem a nyomozóhatóság feladatát sem közvádlói funkciót nem gyakorolt, kizárólag a tényállás hiánytalan megállapításához szükséges további bizonyítékokat vizsgálta meg.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésébe felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így az irányadó volt a felülbírálat során.

Az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott a terhére rótt pénzügyi bűncselekményt nem követte el. Az irányadó tényállás szerint 2005. évben - a vád tárgyává tett időszakban - a vádlott gazdasági tevékenységet végző cégével kapcsolatban mind a bevételi számlák, mind a kiadási számlák valósak, ennek megfelelően a pénzügyi bizonylatokon feltüntetett áfa tartalom is valós volt. A Kft. az adóellenőrzés során a korábban benyújtani elmulasztott valós költség számláit benyújtotta azaz e számlák áfa tartalmának adólevonásba helyezése - az adóellenőrzés keretében - megtörtént. Ennek eredményeként a tényállásban feltüntetett időszakban adóhiány nem keletkezett.

Mindezek alapján téves azon ügyészi érvelés, hogy a vádlott felmentésére kizárólag bizonyítottság hiánya okából kerülhetne sor. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság e körben tett jogi okfejtésével, az irányadó tényállás alapján az adócsalás büntetével kapcsolatos felmentés jogcímét illetően is. A fellebbviteli főügyészség hivatkozása az ítélet indokolásának olyan részére vonatkozik, melyben az elsőfokú bíróság a nyomozó hatóság álláspontját ismertette, majd kifejtette, hogy ezeket a számlákat miért tekintette - hasonlóan a nyomozóhatósághoz és az ügyészséghez - valósnak. A számlák valódisága pedig szakértői véleménnyel megerősítetten azt jelentette, hogy nem keletkezett ÁFA fizetési kötelezettség, a cég visszaigénylő pozícióba került (elsőfokú ítélet 11. oldal első bekezdés utolsó mondata).

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére a számvitel rendjének megsértése büntette és a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában és a cselekmények jogi minősítése is törvényes.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a vádlott bűnösségét e bűncselekményi körben a másodfokú bíróság is bizonyítottnak látta.

A védő hivatkozott arra, hogy a vádlott büntethetősége mind a **számvitel rendjének megsértése büntette** mind a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában elévült.

Az 1978. évi IV. törvény 32. § b) pontja szerint a büntethetőséget megszünteti az elévülés; a 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint pedig a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével.

Figyelemmel arra, hogy a Btk. 276. § szerinti magánokirat-hamisítás vétsége miatt egy évig terjedő szabadságvesztés szabható ki, így e cselekmény büntethetősége - hasonlóan a három évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő **számvitel rendjének megsértése büntetettéhez** - három év elteltével szűnik meg.

A Btk. 35. §-ának (1) bekezdése alapján az elévülést a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény elkövetése miatt fogatosított büntetőeljárási cselekménye félbeszakítja. Ezzel a félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

Az ítélkezési gyakorlat az elévülést félbeszakító eljárási cselekmények tekintetében több tartalmi követelményt is megfogalmaz. Mindenekelőtt azt, hogy annak ténybeli alapja egyező legyen az eljárásra okot adó cselekmény lényeges részleteivel, azokkal a történésekkel és eseményekkel, amelyek végső soron a vád tárgyát képezik. Ezen túlmenően meghatározott személy ellen kell irányulnia, így célja szerint arra, hogy az ügy előbbre vitelével az említett tények bekövetkezésében, illetve előidézésében az elkövető szerepét tisztázza. E feltételek együttes teljesülése esetén az elévülés félbeszakad, függetlenül attól, hogy a nyomozás elrendelésére ismeretlen személy, az elkövető (terhelt), illetve más ismert

személy vonatkozásában került sor. Nincs jelentősége annak sem, hogy a terheltet gyanúsítottként kihallgatták-e már vagy közölték-e vele a bűncselekmény megalapozott gyanúját, hogy a gyanúsításban a cselekményt miként minősítették. Az elévülést e fenti követelményeknek maradéktalanul megfelelő eljárási cselekmények minden alkalommal félbeszakítják.

Ennek megfelelően mondta ki a BH 2007/363. szám alatt közzétett eseti döntés, hogy a bűncselekmény elévülését csak azok az - ügy előbbre vitelét célzó, tehát érdemi - eljárási cselekmények szakítják félbe, amelyek ténybeli alapja azonos az utóbb vád tárgyává tett cselekmény ténybeli alapjával (tárgyi feltétel); illetve amelyek meghatározott személy - a későbbi vádlott - ellen, a fentebb említett tények bekövetkezésében, előidézésében játszott szerepének a tisztázására irányulnak (személyi feltétel). E feltételek együttes teljesülése esetén az elévülés attól függetlenül félbeszakad, hogy a büntetőeljárás megindítására a későbbi vádlott, ismeretlen személy vagy más ismert személy ellen került-e sor; illetve, hogy a vádlottal szemben a bűncselekmény megalapozott gyanújának közlése, gyanúsítottkénti kihallgatása megtörtént-e.

Az irányadó tényállás szerint a hamis magánokiratot a vádlott 2006.évf február hó 15. napján használta fel, míg a **beszámoló készítési kötelezettség teljesítésének határnapja 2006.év május hó 31.napja** azaz a bűncselekmények elévülése ekkor kezdődött el.

Ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott, az elévülést a nyomozás elrendelése - 2007.április 23. napja - is félbeszakította. A félbeszakítás napjával az elévülés három éves határideje újra elkezdődött, és azt a szakértő kirendelése, a vádlott gyanúsítottkénti kihallgatása ismét félbeszakította, ahogy ezt követően a 2009. december 16-i vádemelés, majd a bírósági tárgyalás kitűzése és a tárgyalási napok is; így az elévülés sem az első fokú határozat meghozataláig, sem ezt követően nem következhetett be.

Az Egri Törvényszék a bűncselekmények elbírálásakor az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazta, ugyanakkor a 2013. év július hó 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény alapján a Btk.2.§-ának vizsgálatát a másodfokon eljáró Fővárosi Ítélőtáblának is el kellett végeznie.

Ennek körében az ítélőtábla megállapította, hogy a jelenleg hatályos büntető jogszabályok alkalmazása (pénzbüntetés napi tételeinek és egy napi összegének emelése) nem eredményezne kedvezőbb elbírálást a vádlottra nézve, így az ítélőtábla ezt nem érintette. Az elsőfokú bíróság indokolását e körben annyiban egészíti ki, hogy a pénzbüntetés kiszabására a Btk.87.§.(2) bekezdés alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó tényezőket helyesen sorolta fel és súlyuknak megfelelően értékelte, így a kiszabott pénzbüntetés napi tételei számának felemelése nem indokolt.

A járulékos kérdésekre vonatkozó elsőbírói döntések törvényesek.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az Egri Törvényszék ítéletét a Be. 361.§-a szerinti nyilvános ülésen eljárva a Be. 371.§. (1) bekezdése alapján helybenhagyta, kijavítva a vádlott tévesen írt nevét.

Budapest, 2014. év október hó 9. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
tanács elnöke

Dr. Vincze Piroska s.k.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró

Az Egri Törvényszék 5.B.510/2011/72.számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.198/2013/10. számú végzése folytán a mai napon jogerős és végrehajtható!

Budapest, 2014. év október hó 9. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző